

MATÈRIES OPTATIVES

4t d'ESO

CURS 2026-2027

ITINERARIS ORIENTATIUS DE LES MATÈRIES OPTATIVES

ITINERARI	Franja A	Franja B	Franja C
Científicotecnològic	Biologia i Geologia	Física i Química	Tecnologia
Professional	Digitalització	Filosofia	Biologia i Geologia
Artístic	Expressió Artística	Digitalització	Música
Humanístic	Francès	Llatí	Alemanys
Social	Emprenedoria	Economia	Filosofia

	ACCIÓ TUTORIAL ESO OPTATIVES 4t ESO	CURS 26-27
---	--	-------------------

Informació relacionada amb les optatives de Llengües Estrangeres (Francès i Alemany).

Les optatives de **Francès i Alemany** de 4t d'ESO estan pensades per a l'alumnat que hagi cursat aquestes matèries durant els cursos anteriors de l'etapa. Per aquest motiu, es recomana només a aquells alumnes que hagin seguit l'aprenentatge de la llengua de manera continuada des de 1r d'ESO.

Aquesta continuïtat és essencial per poder consolidar i aprofundir els coneixements adquirits, assolir un nivell competencial més avançat i desenvolupar amb més seguretat les habilitats de comprensió i expressió oral i escrita. A més, permet preparar l'alumnat per a possibles certificacions oficials de llengua i reforçar una competència lingüística molt valuosa de cara als estudis futurs i al món laboral.

INFORMACIÓ DE LES MATÈRIES OPTATIVES DE 4t D'ESO:

ECONOMIA

Descripció i continguts que es treballen:

S'introdueixen conceptes fonamentals sobre com funciona l'economia. L'alumnat aprèn com es prenen decisions econòmiques, què són els ingressos i les despeses, com funcionen els mercats, els bancs i l'Estat, i es treballen temes com l'estalvi, el consum responsable i la creació d'empreses. També es fomenta l'esperit crític i emprenedor a través d'activitats pràctiques i casos reals.

També es potenciarà la comprensió i l'ús adequat del vocabulari específic de l'assignatura.

Metodologia de treball:

La metodologia es fonamenta en la presa d'apunts per la part teòrica, tot i que la part pràctica té un pes fonamental en el desenvolupament de la matèria.

Es realitzaran situacions d'aprenentatge per treballar els blocs de continguts i es visualitzaran pel·lícules amb un rerefons clarament econòmic.

Durant el curs els alumnes hauran d'elaborar un glossari amb tota la terminologia econòmica que aparegui.

EMPRENEDORIA (en anglès)

Descripció i continguts que es treballen:

A través d'aquesta matèria es vol despertar l'esperit emprenedor dels alumnes, proposant-los que desenvolupin un negoci a partir d'una idea pròpia.

Els continguts s'organitzen en tres blocs: el primer tracta sobre l'autoconeixement i l'orientació formativa; el segon, sobre l'elaboració d'un pla d'empresa; i el tercer, sobre la presentació d'una idea de negoci.

El primer bloc se centra en les habilitats personals i professionals vinculades a l'emprenedoria, amb l'objectiu d'aprendre a actuar amb eficàcia i decisió en situacions de la vida quotidiana.

El segon bloc proporciona coneixements sobre els passos necessaris per crear una empresa.

El tercer bloc consisteix a desenvolupar un projecte de negoci a partir d'una idea inicial aportada pels mateixos alumnes.

L'objectiu principal és potenciar les competències personals relacionades amb la presa de decisions.

Metodologia de treball:

La llengua vehicular del desenvolupament de les classes i les activitats grupals i individuals serà l'anglès.

L'alumnat s'iniciarà en el coneixement del funcionament de l'empresa mitjançant el desenvolupament d'un projecte empresarial propi. La recerca i la selecció d'informació rellevant seran aspectes fonamentals per elaborar el pla d'empresa, fent ús de les eines digitals adequades.

FILOSOFIA

Descripció:

La filosofia és una activitat reflexiva i crítica, que parteix de les aportacions de les ciències i d'altres disciplines. L'assignatura de Filosofia de 4t de l'ESO s'entén com el començament d'una reflexió que té continuïtat en el Batxillerat, però també és una matèria que té un sentit propi o autònom respecte d'aquelles assignatures.

L'objectiu principal de la matèria és incitar a la reflexió crítica sobre diferents aspectes d'un mateix, de la societat i de la resta de l'univers, dotant l'alumnat d'eines cognitives, tan teòriques com pràctiques.

Continguts generals:

En la seva dimensió pràctica, la matèria dota les i els alumnes d'una actitud crítica que contribueix a no admetre idees que no hagin estat rigorosament analitzades i evidenciades. Es tracta de saber pensar, raonar i argumentar amb fonament, coherència i de forma autònoma. Això vol dir desenvolupar l'habilitat de dialogar i convèncer, evitant el pensament únic i dogmàtic.

En el pla teòric l'alumnat coneixerà els grans interrogants, els conceptes especialitzats i les teories que intenten donar resposta a les grans preguntes filosòfiques en els següents camps:

1. Truït i Diotima: Què és la filosofia? (Definició i branques)
2. Treus i detectius: Com es fa filosofia? (Argumentació i Lògica)
3. Humans, bèsties i robots: què vol dir ser humà? (Antropologia filosòfica, Filosofia de la tecnologia)
4. Humans, zombis i aliens: hi ha persones no humanes? (Ètica i dret natural)
5. Animals desprogramats i super-herois : com hem d'actuar? (Ètica i moral)
6. El senyor de les mosques: com ens organitzem? (Filosofia política)

	ACCIÓ TUTORIAL ESO OPTATIVES 4t ESO	CURS 26-27
---	--	-------------------

Metodologia de treball:

1. Treball amb textos per la comprensió lectora i la capacitat d'anàlisi i síntesi.
2. Treball pràctic de reflexió vinculat a històries de ficció o situacions reals, dins un determinat context cultural, artístic i social, dirigit a millorar la capacitat comprensiva, argumentativa i creativa de l'alumnat.
3. Estructures d'aprenentatge cooperatiu i d'interacció entre iguals.
4. Presa d'apunts i elaboració d'esquemes i mapes mentals.
5. Tipus de tasques avaluatives:
 1. El comentari de text
 2. La dissertació (argumentació escrita sobre una qüestió filosòfica)
 3. Recerca i exposició oral
 4. Debat

LLATÍ

Objectius de la matèria:

La matèria de Llatí té com a objectiu principal introduir l'alumnat en el coneixement de la llengua i la cultura llatines, tot posant en valor la seva influència en la nostra llengua, cultura i manera d'entendre el món. A través d'un aprenentatge progressiu, l'alumnat descobrirà el paper fonamental del llatí com a origen de les llengües romàniques i com a eina clau per enriquir el vocabulari, millorar la comprensió lingüística i desenvolupar habilitats de reflexió i raonament.

A més, aquesta matèria contribueix al desenvolupament de competències comunicatives, culturals i humanístiques, i ajuda l'alumnat a comprendre millor molts aspectes de la nostra societat actual gràcies al llegat del món romà.

	ACCIÓ TUTORIAL ESO OPTATIVES 4t ESO	CURS 26-27
---	--	-------------------

Continguts que es treballen:

Al llarg del curs s'estudiarà l'origen dels sistemes d'escriptura i l'evolució cap a l'alfabet llatí, sempre en relació amb la llengua i la cultura gregues, indissociables del món romà.

L'alumnat descobrirà la llengua llatina i la seva relació amb les llengües indoeuropees, especialment amb les llengües romàniques i germàniques actuals, com ara el català, el castellà, l'italià, l'anglès o l'alemany.

També es treballaran aspectes de la vida quotidiana dels romans: l'educació, el comerç, la romanització, les diversions, els costums i els valors de la societat romana, per tal de comprendre fins a quin punt el món actual és hereu de la civilització romana.

Metodologia de treball:

La metodologia serà activa, participativa i variada, combinant activitats lingüístiques, culturals i creatives. Entre les activitats que es duran a terme destaquen:

- Elaboració d'un herbari utilitzant els noms científics en llatí.
- Representacions teatrals en llatí de contes tradicionals adaptats, com *Parva Paenula Purpurea* ("La Caputxeta Vermella").
- Lectura de faules i textos adaptats al nivell de l'alumnat.
- Elaboració i descoberta de receptes de cuina romana.
- Estudi dels mites clàssics i de la seva presència en la literatura, la música, el cinema i les arts plàstiques.
- Aproximació a l'evolució del llatí cap a les llengües romàniques, amb especial atenció a l'italià, la llengua romànica més propera al llatí.

Cada curs, l'alumnat participa també en el festival grecollatí de Tàrraco, on assisteix a la representació d'una comèdia i una tragèdia clàssiques, i realitza una visita als principals monuments romans de la ciutat, declarats Patrimoni de la Humanitat.

SEGONA LLENGUA ESTRANGERA: FRANCÈS

Continguts i metodologia de treball:

Aquest curs marca el pas cap al nivell A2, és a dir, el nivell elemental. L'alumnat, que ja disposa d'una base sòlida en llengua francesa, ampliarà els seus coneixements lingüístics i comunicatius per ser capaç d'interactuar en situacions quotidianes més variades i complexes.

Es treballaran temàtiques com ara les rutines i els hàbits de vida, les relacions socials, els viatges i els desplaçaments, les compres, la descripció de l'entorn urbà i natural, i l'expressió d'opinions senzilles.

Les quatre destreses lingüístiques es treballaran de forma integrada, amb una atenció creixent a la coherència i correcció en la producció oral i escrita.

Metodologia de treball:

- Fomentar la participació i l'expressió oral a través de jocs i projectes, a fer individualment o en grup.
- Fomentar la comprensió oral amb documents autèntics, amb comunicació oral en francès a l'aula.
- Fomentar la comprensió i la producció escrita, per poder entendre i comunicar.

SEGONA LLENGUA ESTRANGERA: ALEMANY

Objectius de la matèria:

L'optativa d'alemany té com a principal objectiu introduir l'alumnat en el coneixement dels aspectes essencials de la llengua i la cultura alemanyes.

Des de fa uns quants anys des del centre s'organitza un intercanvi lingüístic anual amb l'Institut Mat-Nat de Möchengladbach. Els intercanvis lingüístics tenen la

	ACCIÓ TUTORIAL ESO OPTATIVES 4t ESO	CURS 26-27
---	--	-------------------

finalitat d'incentivar l'alumnat l'aprenentatge de la llengua i el contacte amb la cultura alemanya.

Continguts que es treballen:

L'alemany és una matèria **acumulativa** la qual cosa significa que els coneixements que es van adquirint al llarg de tot el procés d'ensenyament-aprenentatge es van consolidant al llarg del curs i hi ha continuïtat en els tres trimestres.

Els alumnes que escullen la matèria d'alemany a 4t d'ESO poden partir o no partir d'unes nocions bàsiques de l'idioma. Si algun alumne no ha tingut abans cap coneixement de l'idioma, però vol iniciar-se en el seu aprenentatge es podrà incorporar doncs es comença bàsicament de zero al grup classe, ja que les primeres sessions seran un repàs dels conceptes bàsics apresos .

Metodologia de treball:

Es treballa amb llibre de text així com amb activitats complementàries (fitxes i exercicis interactius), vídeos, cançons, etc. que es penjen al Classroom.

Les classes són participatives, es fomenta el treball cooperatiu: activitats en parella, en grup, etc. Es treballen les quatre competències comunicatives (Comprensió i Expressió Oral, Comprensió i Expressió Escrita) per aconseguir que l'alumnat sigui capaç de comunicar-se en alemany.

FÍSICA i QUÍMICA

Continguts que es treballen:

Química:

- Estructura de l'àtom (models atòmics, configuració electrònica i taula periòdica)
- Enllaç químic (tipus d'enllaç i propietats de les substàncies segons l'enllaç)
- Formulació i nomenclatura inorgànica i introducció a l'orgànica
- Reaccions químiques (tipus reaccions, concepte mol, càlculs estequiomètrics, velocitats de reacció i energia de reaccions)

Física:

- Estudi del moviment (magnituds cinemàtiques, moviment rectilini i circular)
- La naturalesa de les forces (tipus de forces, composició i descomposició de forces i lleis de Newton)
- Treball i energia (conceptes treball i energia, càlcul de treball, energia mecànica, cinètica i potencial)

Metodologia de treball:

Treball de les competències bàsiques (vocabulari específic, cerca d'informació, trobar respostes, comunicar o expressar segons diferents criteris, fer càlculs per resoldre problemes i situacions, intercanviar informacions, aplicar el mètode científic, prendre decisions en relació a temes de ciència i societat). Es fomenta el treball en grup i la realització de pràctiques.

BIOLOGIA i GEOLOGIA

Continguts que es treballen:

Es treballen tres grans blocs de les ciències de la naturalesa, un primer sobre la cèl·lula com a unitat estructural dels éssers vius, els seus orgànuls cel·lulars i el material genètic. Un segon bloc sobre l'herència biològica mendeliana i molecular, la vida en un canvi continu, l'evolució dels éssers vius, i la dinàmica dels ecosistemes. I un tercer bloc sobre la Terra, la seva estructura interna, la tectònica de plaques i la història de la Terra..

Metodologia de treball:

La metodologia de treball és variada i inclou el treball individual així com el cooperatiu i col·laboratiu. Es realitzen problemes de genètica, simulacions, treballs en grups, visualització de vídeos...

DIGITALITZACIÓ

Continguts que es treballen:

- Edició d'imatge (Gimp)
- Edició de continguts digitals (Canva)
- Edició i programació de Fulls de Càlcul (GSheets)
- Programació per Android (AppInventor)

Metodologia de treball:

Classes eminentment pràctiques, on es treballaran els continguts de tal manera que l'aprenentatge no sigui prenent com a base les classes magistrals sinó adoptant una figura de guia de forma que l'alumnat es senti implicat, i sigui el constructor del seu propi aprenentatge. Com a conseqüència d'aquesta concepció constructivista,

	ACCIÓ TUTORIAL ESO OPTATIVES 4t ESO	CURS 26-27
---	--	-------------------

l'alumnat es converteix en el motor de llur procés d'aprenentatge, ja que ell mateix va modificant els seus esquemes de coneixement.

Per tant, desenvoluparem les classes de la manera més col·laborativa possible i potenciant l'autonomia dels alumnes. L'ús de les aplicacions que ofereix el Web 2.0. ens permetrà crear, compartir, buscar i interactuar, desenvolupant en els estudiants la competència digital, construint així els seus propis coneixements i afavorint el treball en equip.

Tant a les parts més teòriques com a les més pràctiques es donarà especial importància a la cerca d'informació i al autoaprenentatge. És per això, que buscarem l'autonomia personal tot potenciant que sigui l'alumne el que solucioni els errors que puguin aparèixer ell mateix, contant amb l'ajuda del professor si és necessari.

TECNOLOGIA

Continguts que es treballen:

- Electrònica analògica
- Electrònica digital
- Robòtica
- Pneumàtica i hidràulica

Metodologia de treball:

Classes eminentment pràctiques, on s'alternen explicacions teòriques amb pràctiques d'electrònica i muntatge d'equips amb robots didàctics. També s'utilitzarà programari de simulació de diversos equips: Crocodile Clips, Code.org, Tinkercad, ArduinoBlocks, FluidSIM...

Els continguts es treballen de manera que l'aprenentatge no sigui prenent com a base les classes magistrals sinó adoptant una figura de guia de forma que l'alumnat es senti implicat, i sigui el constructor del seu propi aprenentatge. Com a conseqüència, desenvoluparem les classes de la manera més col·laborativa possible i

potenciant l'autonomia dels alumnes. L'ús de les aplicacions que ofereix el Web 2.0. ens permetrà crear, compartir, buscar i interactuar, desenvolupant en els estudiants la competència digital, construint així els seus propis coneixements i afavorint el treball en equip.

Tant a les parts més teòriques com a les més pràctiques es donarà especial importància a la cerca d'informació i al autoaprenentatge. És per això, que buscarem l'autonomia personal tot potenciant que sigui l'alumne el que solucioni els errors que puguin aparèixer ell mateix, contant amb l'ajuda del professor si és necessari.

EXPRESSIÓ ARTÍSTICA

1r trimestre: Dibuix tècnic i geomètric aplicat

Introducció als fonaments del dibuix tècnic com a eina de representació i base per al desenvolupament de projectes artístics i de disseny.

- Instruments i materials del dibuix tècnic (regle, compàs, escaires...)
- Traçats bàsics i construccions geomètriques (angles, polígons, tangències)
- Proporció i escala
- Geometria aplicada a la composició
- Sistemes de representació: planta, alçat i perfil
- Introducció a la perspectiva
- Dibuix arquitectònic senzill (plànols d'espais)
- Petits projectes aplicats de disseny tècnic

2n trimestre: Dibuix artístic i tècniques d'expressió

Treball de l'expressió personal i el llenguatge artístic a través de diverses tècniques.

- Dibuix del cos humà: proporció i moviment
- Retrat i expressió de la identitat
- Projecte: la imatge de la dona en l'actualitat
- Evolució de la representació del cos en la història de l'art
- Clarobscur: llum, volum i ombra
- Tècniques seques i humides (grafit, carbonet, aquarel·la, tinta...)

	ACCIÓ TUTORIAL ESO OPTATIVES 4t ESO	CURS 26-27
---	--	-------------------

- Experimentació amb tècniques mixtes

3r trimestre: Disseny i comunicació visual

Aplicació dels coneixements tècnics en projectes creatius orientats a la comunicació visual.

- Procés de disseny: idea, esbós, desenvolupament i producte final
- Principis del disseny (composició, color, tipografia)
- Disseny gràfic, mural, tèxtil i d'objecte
- Projectes amb aplicació real (cartells, productes...)
- Desenvolupament d'un projecte amb enfocament competencial i emprenedor
- Possible producció i venda de creacions

Metodologia de treball:

1) **Treball teòric i pràctic.** de les competències bàsiques pròpies de la matèria (vocabulari artístic, metodologia del projecte de disseny, treballar les habilitats manuals; aprendre l'ús de les principals tècniques artístiques: pintura, escultura, dibuix, publicitat, còmic, decoració, il·lustració etc.).

2) **Investigació i recerca** dels estudis del disseny i dels itineraris formatius que permeten assolir competències professionals: (estudis FP de imatge personal, perruqueria, arts aplicades i oficis artístics, mecànica, electricitat, xapa i pintura, projectista de la construcció i obres públiques, impremta i publicitat; edició de llibres impresos) i d'altres com batxillerat científic-tecnològic.

3) **Aplicació de les TIC.** Treballar els mètodes avançats de recerca d'imatges, informació cultural i museogràfica a més dels programes de tractament informàtic de la imatge.

MÚSICA

Continguts que es treballen:

- Música i **tecnologia**: reflexió sobre com els avenços tecnològics han canviat la manera d'entendre la música.
- Blues**. Orígens. Característiques. Estils.
- Jazz**. Orígens. Característiques. Estils
- Rock/Pop**. Orígens. Estils
- Música i **cinema** (funcions, recursos i història)

Metodologia de treball:

Es combina l'explicació per part del docent amb **exposicions orals**, afavorint el treball en grup i l'expressió oral, a més de la recerca d'informació i la tria de continguts. Alguns dels temes inclouen el visionat d'una pel·lícula que ajuda a comprendre millor els aspectes i estils estudiats. El segon trimestre, en el treball sobre jazz, s'aprendrà a editar un àudio.

El tercer trimestre, dedicat al cinema, es produirà un **audiovisual**.

Un terç de la matèria es dedica a **interpretar música** amb la veu, el cos o instruments.